

Pracovná skupina pre fytozdravotnú problematiku, 23. februára 2021

Zhrnutie správy zo zasadnutia:

Predsedal Pedro Gallardo (ASAJA, ES).

Revízia dokumentu s pokynmi pre včely

Bod prezentoval Chris Hartfield (UK, NFU). Posledné expertné stretnutie EFSA prebehlo 13. 1. 2021, so súčasným prístupom nie sú spokojné najmä mimovládne neziskové organizácie. Komisia by mala počas tohto roka zverejniť informácie o vývoji procesu revízie, finálna správa EFSA by mala byť publikovaná na prelome mája a júna 2021.

Ďalej informoval o vyhlásenej verejnej konzultácii (otvorená do 4. 3. 2021) k návrhu EFSA o systémovom prístupe k hodnoteniu environmentálnych rizík viacnásobných stresorov na včelstvá.

Diskusia:

IT reprezentantka informovala o projekte financovaného rámcovým programom Horizont 2020, ktorý sleduje rôzne stresové faktory na včely. Projekt sleduje rôzne druhy včiel – medonosné, divé, atď. a mohol by priniesť užitočné výsledky a argumenty na obranu EFSA pokynov pre včely a prostriedkov na ochranu rastlín.

DK reprezentant uviedol, že v DK prebiehajú určité práce na stratégii pre opelovače.

Na otázku FI reprezentanta, či bola po zákaze neonikotínoidov zaznamenaná pozitívna zmena v populácii opelovačov, odpovedal UK reprezentant, že, bohužiaľ, nie a to považuje za najväčšiu chybu celej debaty o neonikotínoidoch.

DE reprezentant informoval o novele nariadenia o ochrane rastlín, ktorá stanoví, že do roku 2024 bude používanie glyfosátu čo najviac obmedzené. Okrem toho sa stanoví všeobecný zákaz od 1. 1. 2024.

Prezentácia CropLifeEurope

Bod prezentoval Michal Kicinski. Informoval, že Európska asociácia na ochranu rastlín sa 6. 1. 2021 premenovala na CropLifeEurope. Z ich činností vymenoval inovatívne riešenia pre poľnohospodárov, napr.: vyvíjajú a dodávajú pesticídy a biopesticídy na ekologické, konzervačné, agrolesnícke a konvenčné poľnohospodárske modely, napomáhajú investície do presných aplikácií, ktoré umožňujú dodávku minimálneho množstva produktu na správnom mieste v správny čas, hľadajú budúce vlastnosti rastlinných biotechnológií, ktoré umožnia plodinám prosperovať v obtiažnych podmienkach alebo zaistiť väčší úžitok v strave ľudí.

Ďalej uviedol, že poľnohospodári potrebujú nástroje na boj proti škodcom a chorobám, preto sa výrobcovia pesticídov v EÚ zaviazali pokračovať v inováciách a investovať do hľadania nových riešení na vybavenie poľnohospodárov. Do roku 2030 plánujú investovať 10 mld. EUR do inovácií v oblasti biopesticídov.

V oblasti obehového hospodárstva sa EÚ výrobcovia pesticídov a biopesticídov zaviazali dosiahnuť do roku 2025 priemernú 75 %-nú mieru zberu plastových nádob na pesticídy vo všetkých členských

štátoch EÚ a chcú zaistiť, aby bol systém zberu kontajnerov k dispozícii vo všetkých členských štátoch do roku 2025.

Diskusia:

IT reprezentantka upozornila na ťažkosti s prístupom k biopesticídum (veľké spoločnosti ich odmietajú vyrábať z nedostatku dôvery pre svoje investície a z neistoty). Upozornila aj na to, že poľnohospodári nemajú k dispozícii vhodné alternatívy, biopesticídy by mohli byť vhodným doplnkom.

NL reprezentant sa kriticky vyjadril k 75 % zberu plastových nádob na pesticídy vo všetkých členských štátoch.

RO reprezentant uviedol, že biopesticídy sú veľkou výzvou a treba prijať harmonizované pravidlá na ich schvaľovanie a posudzovanie vplyvu na životné prostredie.

Zástupca CropLifeEurope uviedol, že na biopesticídy sa vzťahuje rovnaká legislatíva ako na pesticídy, sú však toho názoru, že by mali byť posudzované ako iné nástroje.

DK reprezentant uviedol, že najväčším problémom v DK je nedostatok zamestnancov schvaľujúcich pesticídy.

Prezentácia Barbary Edlerovej, novej koordinátorky EUMUCF

B. Edlerová na úvod pripomenula existujúcu legislatívu EÚ týkajúcu sa rôznych fáz cyklu aktívnych látok:

- Nariadenie (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh
- Smernica 2009/128/ES, ktorou sa ustanovuje rámec na dosiahnutie trvalo udržateľného používania pesticídov
- Nariadenie (ES) č. 396/2005 o maximálnych hladinách rezíduí pesticídov v alebo na potravinách a krmivách rastlinného a živočíšneho pôvodu

Definícia „menej významného použitia“ (uvedená v čl. 3 odseku 26 Nariadenia (ES) č. 1107/2009) – je použitie prípravku na ochranu rastlín v určitom členskom štáte na rastlinách alebo rastlinných produktoch, ktoré: a) sa v tomto členskom štáte nepestujú vo veľkom rozsahu alebo b) sa pestujú vo veľkom rozsahu s cieľom uspokojiť mimoriadnu potrebu súvisiacu s ochranou rastlín. S touto definíciou je však možné ďalej pracovať, ponecháva sa na členských štátoch, čo je považované za menej významné použitie. Asociácia pestovateľov by uprednostnila pevnú výmeru, EUMUCF sa preto usiluje o koordináciu naprieč členskými štátmi, o zdieľanie informácií a skúseností a takisto hostujú databázu EUMUDA. EUMUCF má 7 pracovných skupín pre jednotlivé komodity, aktuálne prebieha 119 projektov týkajúcich sa škodcov jednotlivých plodín. Z pretrvávajúcich výziev sa zmienila o nedostatku aktívnych látok na úrovni členských štátov kvôli relatívne vysokým nákladom na ich registračný proces.

Článok 53 Nariadenia (ES) č. 1107/2009 umožňuje za zvláštnych okolností povoliť na max. 120 dní uvedenie prípravku na ochranu rastlín pre obmedzené a kontrolované použitie, preto uskutočnili prieskum tohto povolenia na obdobie 2017-2019 v Európe. Zistili, že celkovo došlo k 1753 povoleniam týkajúcich sa 311 látok (insekticídy 906, fungicídy 442, herbicídy 264, ostatné 141), najviac povolení sa týkalo aktívnej látky cyantraniliprolu a proti škodcom drosophila suzukii (vínna muška).

Diskusia bola z nedostatku času skrátená, v prípade potreby je možné poslať otázky na adresu barbara.edler@minoruses.eu.

Krátke predstavenie Maxa Schulmana ako predsedu okrúhleho stola poľnohospodársko-potravinového reťazca Copa a Cogeca (AFCRT)

Max Schulman (FI, MTK) bol zvolený za predsedu AFCRT na 2 roky, skupinu vyzval na predkladanie otázok a tém, ktoré by chceli prerokovať (napr. plodiny, pri ktorých je problém s nedostatkom aktívnych látok, atď.).

Ohrúhly stôl o špecifických problémoch ochrany rastlín v rôznych členských štátoch

Predseda uviedol, že ochrana rastlín čelí veľkému tlaku v súvislosti so stratégiami F2F a v oblasti biodiverzity. Upozornil, že nejde o legislatívu a ich ciele teda nie sú považované za právne záväzné. Najmä poľnohospodári v ES a južnej Európe čelia veľkým ťažkostiam so škodcami a pokiaľ nebudú môcť používať účinné aktívne látky, budú čeliť významným stratám. NL reprezentant uviedol, že pripravujú implementáciu národného programu, ktorý vláda považuje za odpoveď na stratégiu F2F. Netýka sa priamo redukcie prostriedkov na ochranu rastlín, ale všeobecne redukcie emisií skleníkových plynov a vplyvu na životné prostredie. Prvé plány na pilotné projekty sa začnú v roku 2022.

DK reprezentant uviedol, že okrem schválenej výnimky použitia neonikotínoidov na osivo cukrovej repy nie sú žiadne novinky.